

Kort artikel

Policies om Demens - i Danmark og i Tyskland

Af Docent Lene Bjerregaard, PhD, University College Sjælland

Resume

Både Tyskland og Danmark sætter begge fokus på de samme problemstillinger inden for demens som det sker i andre europæiske lande. De nationale demensstrategier retter fokus på rettidig diagnosticering, selvbestemmelse for borgere med demens, sammenhængende plejeforløb, bedre muligheder for de uformelle plejere (pårørende), et balanceret syn på assisterende teknologier, destigmatisering og understøttelse af autonomi.

Overordnede Europæiske politiske tiltag

Det Europæiske Råd vedtog i 2015 en konklusion om, at "Understøtte mennesker, der lever med demens", der forpligter alle medlemsstater til at adressere og prioritere Demens politisk, at udvikle nationale strategier eller handlingsplaner, og styrke samarbejdet på tværs af de europæiske lande.

I 2016 skrev både danske og tyske medlemmer af Europa-Parlamentet, under på en skriftlig deklARATION om at prioritere en europæisk demensstrategi - *the European Parliament Written Declaration on the prioritization of a European Dementia Strategy*". Europa-Parlamentet har tilsluttet sig *European Alzheimers Alliance*, som skal sikre, at problemstillinger vedrørende demens prioriteres på europæisk plan. *European Alzheimers Alliance* har aktuelt (december 2016) tre parlamentsmedlemmer fra Tyskland og tre fra Danmark.

Nationale demensstrategier i Tyskland

I Tyskland adresseres problemstillingerne med demens på nationalt plan af flere forskellige ministerier, som eksempelvis Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, BMFSFJ (Ministeriet for som familier, ældre, kvinder og ungdom), Bundesministerium für Gesundheit, BMG, (Sundhedsministeriet) og Bundesministerium für Arbeit und Soziales (Arbejds- og Socialministeriet).

I 2012 tog Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMFSFJ) initiativ til en evaluering af andre europæiske landes nationale demensplaner og foreslog, at der blev udformet en national demensstrategi i Tyskland. Sammen med Bundesministerium für Gesundheit dannede Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend en "Allianz für Demenz" (Den Tyske Demensalliance), og udformede en række aktiviteter for alliancen.

Den 15. september 2014 lancerede *Allianz für Demenz* en plan for implementering af et fundament for en national demensstrategi, kaldet "*Gemeinsam für Menschen mit Demenz*" (Sammen om mennesker med demens), initieret af den tyske regering og i partnerskab med Deutsche Alzheimer Gesellschaft, DALZG (Det Tyske Alzheimer Selskab).

Under ledelse af de føderale ministerier i forbundsstaterne og DALZG, er lokale beslutningstagere, sundheds- og sygeplejeorganisationer, viden institutioner og repræsentanter fra civilsamfundet blevet inddraget i intensive diskussioner for at nå frem til en række fælles, konkrete mål for, hvad der kan forbedre hverdagslivet for borgere med demens og deres pårørende.

Ministerierne har sat som målsætning at skabe flere botilbud og centre for mennesker med demens, og at opbygge lokale støttenetværk inden udgangen af 2017. Den første rapport om fremskridtene blev præsenteret i foråret 2016.

Nationale demensstrategier i Danmark

I Danmark blev arbejdet med en national demensstrategi påbegyndt tilbage i 2009 under ledelse af Sundheds- og Ældreministeriet. Det umiddelbare mål var, at kortlægge, hvordan mennesker med demens blev behandlet, både medicinsk og socialt. Dette arbejde resulterede i den første nationale demensplan i Danmark 2011 - 2014. Planen indeholdt 14 specifikke anbefalinger, til forbedring af vilkårene for mennesker med demens og deres pårørende. Et beløb på 30.5 millioner kroner blev allokeret til Den Nationale Demensstrategi, som også indebar grundlæggelsen af Nationalt Videnscenter for Demens. Alzheimerforeningen var involveret i udformning af de 14 anbefalinger.

Den 26. september 2016 blev Danmarks nye nationale demenshandlingsplan lanceret. Planen rækker frem til 2020 og har et budget på 470 millioner kroner. Hovedmålene er:

- 1) Danmark skal være et demensvenligt land, hvor mennesker med demens kan leve et værdigt og trygt liv.
- 2) Behandling og pleje af mennesker med demens skal tage udgangspunkt i den enkeltes behov og værdier og tilbydes i sammenhængende forløb med fokus på forebyggelse, tidlig indsats, nyeste viden og øget forskningsindsats.
- 3) Pårørende skal inddrages aktivt og samtidig have mere støtte i livet som pårørende

Det vigtigste mål for Danmarks nye nationale demenshandlingsplan er at gøre en reel forskel i hverdagen, for alle der på den ene eller den anden måde er ramt af demens. Også denne gang har Alzheimerforeningen været aktivt involveret i udviklingen af planen.

For mere information

Kontakt venligst:

Docent Lene Bjerregaard, PhD, University College Sjælland, lebj@ucsj.dk

Links:

Alzheimerforeningen I Tysklans: <http://www.alz.org/de/dementia-alzheimers-germany.asp>

Alzheimer Europe, facts on Germany: <http://www.alzheimer-europe.org/Policy-in-Practice2/National-Dementia-Strategies/Germany? - fragment1>

The Tyske Demens Alliance, Allianz für Menschen mit Demenz (in German only): <http://www.allianz-fuer-demenz.de/>

Danmark:

Alzheimerforeningen Denmark: <http://www.alzheimer.dk/nyheder/alzheimerforeningen-roser-sundhedsminister-demensplan>

Videnscenter for Demens: <http://uk.videnscenterfordemens.dk/>